

शेतक-याच्या समूह/गट शेतीस चालना देण्याची
योजना राज्यातील सर्व जिल्ह्यात राबविण्यास
सन २०१२-१३ मध्ये वित्तिय मान्यता देणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : कृविका-४६१२/प्र.क्र.१२९/३-अ
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक- ७ नोव्हेंबर, २०१२.

संदर्भ- १) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग-शासन निर्णय क्रमांक :
कृविका-४६१२/प्र.क्र.१२९/३-अ, दिनांक १७ जुलै, २०१२.

प्रस्तावना :-

राज्यात शेतक-यांची कमी होणारी जमीन धारणा शेतीसाठी भांडवल पुरवठ्यास आलेल्या मर्यादा, तांत्रिकीकरणास असलेला अपुरा वाव, तसेच जमिनीची कमी होत असलेली उत्पादकता व कृषि विस्तारास सद्यस्थितीमध्ये असलेल्या मर्यादा इत्यादी सर्व अनुषंगिक बाबींचा विचार करून गट शेतीस चालना देवून आधुनिक तंत्रज्ञानाचा एकत्रित अवलंब करून उत्पादन वाढीचा प्रयत्न करणे व शेतक-यांनी उत्पादित केलेल्या मालाला जास्तीत जास्त भाव मिळावा यासाठी शेतमाल विक्रीची सामुहिक व्यवस्था निर्माण होणे गरजेचे आहे.

बाजारपेठेतील स्पर्धात्मक वातावरणाचा फायदा घेणेसाठी प्रत्येक टप्प्यावर शेतक-यांचे संघटन करून व आदर्शवत शेती पध्दती (GAP) चा वापर करून उत्पादन व विक्री व्यवस्था निर्माण करण्याची आवश्यकता आहे. त्या अनुषंगाने शेती आधारित व शेती संलग्न उद्योगांना चालना देणे आणि त्याद्वारे शेतक-यांना त्यांच्या उत्पादनास अधिक भाव मिळवून देणे हे उद्दिष्ट विचारात घेवून सन २०१२-१३ मध्ये ही योजना राबविण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

शेतकऱ्यांच्या समूह/गट शेतीस चालना देण्याची १०० % राज्य पुरस्कृत असून राज्यातील शेतकऱ्यांचे समूह तयार करून समूह शेती ही योजना राबवावयाची आहे. संदर्भ क्रमांक १ अन्वये शासनाने सदर योजनेस प्रशासकीय मान्यता दिली आहे.

२. सदरहू योजनेतर्गत कृषि विस्तारामार्फत आधुनिक शेती तंत्रज्ञान शेतक-यांना एकत्रित गटांच्या माध्यमातून उपलब्ध करून देता येणार आहे. त्याचप्रमाणे सामाजिक प्रश्नांची माहिती घेवून शेतक-यांचे वैयक्तिक प्रश्नसुद्धा सोडविण्यासाठी चालना मिळणार आहे. गटातील शेतक-यांशी भ्रमण ध्वनीमार्फत संपर्क साधून सततची माहिती उदा. हवामान, पीक उत्पादन, तंत्रज्ञान, किड व रोग सर्वेक्षण इ. देता येणे शक्य होणार आहे. तसेच गटाच्या माध्यमातून शेतकरी एकत्र आल्यामुळे त्यांचे संघटन होवून गटामार्फत प्राथमिक प्रक्रिया विक्री यामध्ये शेतकरी सहभाग घेवून अधिकाधिक उत्पन्न मिळण्यासाठी सहकार्य करतील. ही सर्व उद्दिष्टे विचारात घेवून शेतक-यांच्या समूह/गट शेतीस चालना देण्याच्या योजनेची अंमलबजावणी सन २०१२-१३

d- gr 2012- समूह शेती

या आर्थिक वर्षामध्ये राज्यातील ३३ जिल्ह्यांत राबविण्यास वित्त विभागाने अर्थसंकल्पित तरतुदीच्या ७५% रक्कम म्हणजेच रु.७५०.००/- लक्ष (अक्षरी -रु सात कोटी पन्नास लक्ष फक्त) इतकी उपलब्ध करून दिलेली असून त्यास शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदरहू योजनेच्या विदर्भ विकास कार्यक्रम २००९ अंतर्गत उक्त कार्यक्रम राबविण्यासाठी रु.७५०.००/- लक्ष (अक्षरी -रु सात कोटी पन्नास लक्ष फक्त) खालील लेखाशिर्षाखालील सन २०१२-१३ करिता मंजूर व अर्थसंकल्पित केलेल्या तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-३

२४०१- पीक संवर्धन

१०९, विस्तार व प्रशिक्षण (राज्य योजना)

(०१) (४०) - कोरडवाहू शेती विकास तंत्र व अभियान

३३ - अर्थसहाय्य (२४०१ ४३७४)

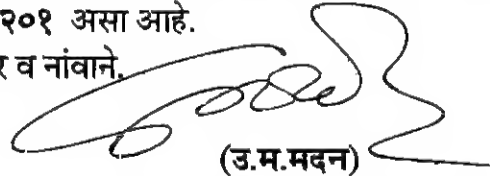
४. सन २०१२-१३ मध्ये शेतक-यांच्या समूह/गट शेतीस चालना देण्याच्या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी संचालक आत्मा यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. हा मंजूर रु.७५०.००/- लक्ष (अक्षरी -रु सात कोटी पन्नास लक्ष फक्त) निधी खर्च करण्यास संचालक आत्मा तथा कृषि नोडल अधिकारी, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. राज्यातील सर्व संबंधित जिल्ह्यांना आवश्यकतेनुसार मंजूर निधीचे वाटप करण्यास व त्याच्या वापराबाबत आवश्यक त्या मार्गदर्शक सूचना संचालक आत्मा यांनी निर्गमित कराव्यात.

५. सदरहू निधीचे वाटप वित्त विभागाने विकसित केलेल्या संगणकीय अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीव्दारे मासिक निधी विवरणपत्राच्या मर्यादेत करण्यात यावा. तसेच निधी खर्च करताना तो मासिक कॅश - फ्लो च्या मर्यादेत राहील याची जबाबदारी संचालक आत्मा यांची राहील.

६. हे आदेश वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३२५/१२/ व्यय-१ दिनांक ७ नोव्हेंबर, २०१२ अन्वये आणि नियोजन विभागाने त्यांच्या दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०१२ च्या अनौपचारिक संदर्भाने दिलेल्या मान्यतेनुसार व अपर मुख्य सचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

७. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०१२११०७१५३२५३७२०१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(उ.म.मदन)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

कुलगुरु, सर्व कृषि विद्यापीठे

सचिव, (पदुम), कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सचिव (मृद व जलसंधारण), ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

d- g r 2012- समुळ शेती

सर्व विभागीय आयुक्त
 सर्व मा. विधानसभा/परिषद सदस्य
 आयुक्त, कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ जादा प्रतीसह)
 आयुक्त, सहकार, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 आयुक्त, पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 आयुक्त, दुग्धव्यवसाय, वरळी, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य
 साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 सर्व जिल्हाधिकारी
 सर्व जिल्ह्यांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
 सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
 संचालक आत्मा, तथा कृषि नोडल अधिकारी, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ जादा प्रतीसह)
 सर्व संचालक / कृषि सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
 संचालक, पणन, सहकार विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 संचालक, (समाजकल्याण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 संचालक, रेशीम उद्योग, पुणे-मुंबई रस्ता, शासकीय दूध डेअरीसमोर, पुणे ४११००३
 संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
 संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, नागपूर
 प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, खोपोली, ता. खानापूर, जि. रायगड.
 प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, गेट क्रमांक ४, शहाजी नगर, लाईन बजार, कोल्हापूर,
 प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, बुलडोजर युनिट, शिवाजी नगर, पोस्ट ऑफीस
 जवळ, च-होली, पुणे.
 प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, संभाजी चौक, उंटवाडी रोड, नाशिक
 प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, शहानुर मिया, दर्गा रोड, औरंगाबाद.
 प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, तपोवन रोड, अमरावती,
 प्राचार्य, विभागीय कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था, बंगला क्रमांक ६२/१, धरमपेठ, व्ही.आय.पी.रोड,
 सीव्हील लाईन, नागपूर.
 सर्व जिल्ह्यांचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा/ लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, (लेखा परीक्षा/लेखा अनुज्ञेयता), नागपूर
 माहिती व जनसंपर्क संचालनालय (५ प्रतीसह) नियोजना विभाग / वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 मा.मंत्री(कृषि) यांचे खाजगी सचिव
 मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
 सर्व सहसचिव / उप सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 निवड नस्ती (का.३ अ)